

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Det unge Tyskland (1890)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 546. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes06-shoot-idm139753869336496/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

Wienburg, Mundt o. s. v. og at disse stod i Begreb med at bemægtige sig snart alle vigtige literære Organer i Berlin, Leipzig, Frankfurt og Hamburg. Da Gutzkow og Wienburg endelig i Sommeren 1835 traadte frem med en Subskriptionsindbydelse til en stor literær Revue i Stil med *Revue des deux mondes* og havde næsten alle Tysklands mest ansete literære Navne paa Listen over deres Medarbejdere, deriblandt Universitetsprofessorer som Boeckh, indflydelsesrige Skribenter som Varnhagen, ikke at tale om et Talent som Börne og et Geni som Heine — saa følte Menzel Nødvendigheden af at slaa et stort Slag.

Opraabet til Deltagelse i *Deutsche Revue* var kommet ud, forfattet af Gutzkow i et barnlig højtideligt Blomstersprog om Videnskaben, der fra sine dumpe Sale længtes ud i den frie Natur, om Minervas Fugl, der ikke mere var den lyssky Ugle, men Ørnen, der stirrer ind i Solen o. s. v.

Istedenfor at holde sig til dette Program, der var uskyldigt og i visse Maader lovende, udgav Menzel i sit Literaturblad for 11. og 13. September 1835 en Krigserklæring mod de unge Skribenter, som hvis Høvding han betegnede Karl Gutzkow. Det Forsvar for denne sin Handlemaade, han har ført som gammel Mand (i sine *Denkwürdigkeiten* S. 304), røber vel utvivlsom Indskrænkethed, men ikke ærlig Overbevisning. For ret at komme *Det unge Tysklands* verdensborgerlige Bestræbelser og franske Sympatier til Livs stemplede han det her som *La jeune Allemagne*. Han rettede sit Hovedangreb paa *Wally*, af hvilken han rev et Par Steder ud for at vise, at Romanen var lutter Utugt og Gudsbespottelse, og fremstillede saa det rent forsvindende sanselige Element i Bogen, Sigune-Scenen, som Hovedsagen deri.

«Kun i Usædelighedens dybeste Skarn, kun i Bordeller fødes slige ugudelige Anskuelser. De var gængse hos det gammelfranske Hofs filosofiske Snyltegæster. I Palais-Royal blev de først oversatte fra Hofsproget paa Jakobinernes Sprog. Hr. Gutzkow har paataget sig at omplante den franske Abeskændsel, der i Skøgers Arme bespottet Gud, paany til Tyskland i en Tidsalder, der Gud være lovet er modnere og mandigere end Voltaires Aarhundrede. Dengang allerede strandede Lasten paa vort Folks Sindelag; nu vil den saa meget mindre kunne gennemtrænge det. Literaturen vil udstøde den, den offentlige Mening brændemærke den . . . Hvis man vil lade en saadan Skole for den frækkeste Usædelighed og den raffinereste Løgn komme op i Tyskland; hvis ikke